

ცოდნ-ქმნობა

ნეტარ არიან ყოველნი, რომელთა ეშინის უფლისა, და რომელნი ვლენან გზათა მისთა.— ნაშრომი ნაყოფთა შენთა ჰსკამო შენ, ნეტარ იყო და კეთილი გეყოს შენ.— ცოლი შენი, ვითარცა ვენახი მსხმო, კიდეთა სახლისა შენისათა.— შეილნი შენნი, ვითარცა ახალ-ნერგნი ზეთის-ხილისანი, გარემოს ტაბლისა შენისა.— აჰა ესერა ესრეთ იკურთხოს კაცი, რომელსა ეშინოდეს უფლისა.

ფსალმუნი 127. 1—5.

შედგენილი მღვდლის ნესტარ ყუბანეიშვილის-მიერ.

გამოცემა მორჩილის რაჟდენ ბარამიძისა.

ბზილისი

სტამბა მ. შარაძის და ამხანაგობისა, ნიკ. 21.

1899

30829

სულ-სეზოპა

ნეტარ არიან ყოველნი, რომელთა ეშინის უფლისა, და რომელნი ვლენან გზათა მისთა.— ნაშრომი ნაყოფთა შენთა ჰსჯამო შენ, ნეტარ იყო და კეთილი გეყოს შენ.— ცოლი შენი, ვითარცა ვენახი მსხმო, კიდეთა სახლისა შენისათა.— შვილნი შენნი, ვითარცა ახალ-ნერგნი ზეთის-ხილისანი, გარემოს ტაბლისა შენისა.— აჰა ესერა ესრეთ იკურთხოს კაცი, რომელსა ეშინოდეს უფლისა.

ფსალმუნი 127. 1—5.

შედგენილი მღვდლის ნესტორ ყუბანეიშვილის-მიერ.

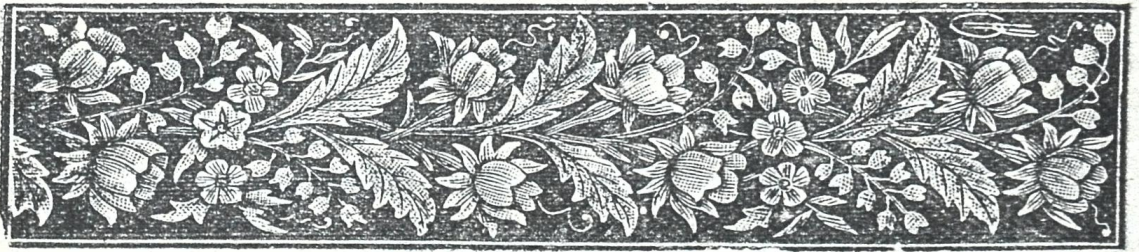
გამოცემა მორჩილის რაყდენ ბარამიძისა.

ტფილისი

სტამბა მ. შარაძის და ამხანაგობისა, ნიკ. 21.

1899

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 23-го ноября, 1899 г.

ცოლ - ქმრობა.

ცხოვრებაში შესაწევნელად და კაცთა ნათესაობის განსაგრძობად კაცი და ქალი ირჩევს ერთი-მეორეს, აღუთქვამენ ერთმანეთს ერთგულებას, იწყებენ ერთად ცხოვრებას და იწოდებიან ცოლ-ქმრად. ქმარი და ცოლი ეწევა ერთ და იმავე უღელს — ოჯახობას, შვილების აღზრდას და სხვ., ამიტომაც ცოლ-ქმარი იწოდებიან კიდევ მეუღლეებად. ქრისტიანულის წესით, კაცმა და ქალმა, რომელთაც ერთი მეორე აღირჩიეს საუკუნო ამხანაგად და სურთ იყვნენ მეუღლეებად, ჯვარი უნდა დაიწერონ. ჯვარ დაუწერლობა სჯულის წინააღმდეგია. ცოლ-ქმრული კავშირის კურთხევა ღვთის ნებაა. პირველი ცოლ-ქმარი ადამ და ევა აკურთხა თვითონ ღმერთმან სამოთხეში: „და აკურთხა იგინი ღმერთმან მეტყველმან: აღორძინდით და განმრავლდით, და აღავსეთ ქვეყანა, და ეუფლენით მას“... (შექმ. 1, 28). შემდგომ ძველი აღთქმის მამათ-მთავარნი აკურთხევდნენ ცოლ-ქმრულ კავშირს; მაგალითად, როცა ისააკმა გაჰგზავნა ძე თვისი იაკობი ცოლის შესართავად, აკურთხა იგი და უთხრა: „ღმერთმან ჩემმან გაკურთ-

ხნენ შენ, და აღგალორძინენ შენ, და განგამრავ-
ლოს შენ“ (შექმ. 28, 3). ახალ-აღთქმაში თვით
იესო ქრისტემ კანას გალილიას ქორწილზე დასწრე-
ბით აკუთხა ცოლ-ქმრული კავშირი.

ცოლ-ქმრობა დააწესა თვით ღმერთმან. როცა
ღმერთმა შექმნა პირველი კაცი ადამ, „თქვა უფალ-
მან ღმერთმან: არა კეთილ არს ყოფა კაცისა მარ-
ტო, უქმნეთ მას შემწე მსგავსისაებრი“ (შექმ. 2,
18), და შეუქმნა მას შემწე მისივე გვერდისაგან და
მიუყვანა მას. ადამმა სთქვა: „ესე ძვალი ძვალთა
ჩემთაგანი და ხორცი ხორცთა ჩემთაგანი, ამას ეწო-
დოს ცოლი, რამეთუ ქმრისა თვისისაგან გამოიყვანა
ესე (ღმერთმან), ამისთვის დაუტევოს კაცმან მამა
თვისი და დედა თვისი და შეეყოს (შეუერთდეს)
ცოლსა თვისსა და იყვნენ ორნივე იგი ერთ-ხორცი
(შექმ. 2, 23—24; ეფეს. 5, 30—32), ვითარმედ
არღარა არიან ორ, არამედ ერთ-ხორცი; რომელნი
ღმერთმან შეაუღლა, კაცი ნუ განაშორებნ“ (მარკ.
10. 6; მათ. 19, 4—6).

რადგანაც ღვთის დადგენილია სჯულიერი ქორ-
წინება, ანუ სჯულიერი ცოლ-ქმრობა, ამიტომ ყო-
ველ ქრისტიანეს, ვისაც სურს, შეუძლიან იქორ-
წინოს. ამაზედ მოციქული პავლე სწერს: „კაცად-
კაცსა (თითოეულ კაცს) თვისი ცოლი ესვინ (ყვან-
დეს) და თვითეულსა ქალსა თვისი ქმარი ესვინ...
თუ იქორწინოს, ქორწილი არა სცოდა“ (1 კორ.
7, 2, 28). იგივე მოციქული სწერს: „პატიოსან

არს ქორწილი ყოველითავე და საწოლი შეუგინებელ* (ებ. 13, 4); მაგრამ ყოველ ქრისტიანეთათვის სავალდებულო კი არ არის ცოლ-ქმრობა: უკეთესი კაცს შეუძლიან უცოლოდ, ანუ ქალს უქმროდ წმიდად თავის დაცვა, შეუძლია სრულიად არ იქორწინოს, არ მოეკიდოს ცოლ-ქმრობას, ხოლო უკეთესი აქვს იგეთი მიზიდულება ცოლ-ქმრობისადმი, რომ უიმ-სოდ თავს წმიდად ვერ დაიცავს, უმჯობესია იქორწინოს. ამაზედ მოციქული პავლე სწერს: „ვეტყვი უქორწინებელთა მათ და ქვრივთა, კეთილ არს მათდა, უკეთესი ვეგნენ (იყვნენ) ესრეთ, ვითარცა მე (ე. ი. ქალწულად, უქორწინებლად); ხოლო უკეთესი ვერ დაითმენენ, იქორწინენ, რამეთუ უმჯობეს არს ქორწინება, ვიდრე განხურვება“ (1 კორინ. 7, 8; 1 ტიმოთ. 5, 14).

ქალწულად ცხოვრების გატარება მძიმე საქმეა და ყველას არ შეუძლიან ამ სიმძიმის სამარის კარამდის მიტანა. ამის შესახებ თვით უფალი ჩვენი იესო ქრისტე ბრძანებს: „არა ყოველთა დაიტიონ სიტყვა ესე, არამედ რომელთა მიცემულ არს“ (მათ. 19, 11), ესე იგი ყველას არ შეუძლიან ამ სიძნელის ატანა; შეუძლიან მხოლოდ იმას, რომელსაც ღვთისაგან აქვს მიცემული ასეთი ნიჭი. ასეთი მტკიცე ხასიათის კაცი ან ქალი მოღვაწეობს მხოლოდ ღვთის სასუფეველისათვის (მათ. 19, 12).

ცოლ-ქმართა მოვალეობა.

ქმარს უნდა ჰყავდეს ერთი ცოლი და ცოლს

ერთი ქმარი. ეს ცხადად სჩანს იქიდგან, რომ ღმერთმა ადამს ერთი ცოლი შეუქმნა (შექ. 2, 24). მოციქული პავლე სწერს, რომ კაცს თვისი ცოლი უნდა ჰყავდეს და ცოლს თვისი ქმარი (1 კორ. 7, 2), ცოლ-ქმარნი ვერ განიყრებიან სიკვდილამდის, თუ რომელიმე მათგანმა არ შეაგინა ცოლ-ქმრული კავშირი ე. ი. არ ისიძვა. „მე გეტყვი თქვენ, ბრძანებს უფალი ჩვენი იესო ქრისტე, რამეთუ ყოველმან, რომელმან განუტევოს ცოლი თვისი თვინიერ სიტყვისა სიძვისა, მან იმრუშა იგი: და რომელმან განტევებული შეირთოს, მანცა იმრუშა“ (მათ. 5 32; მარკ. 10, 11—12; ლუკ. 16, 18).

ქმარი ვალდებულია უყვარდეს თვისი ცოლი, პატივს სცემდეს მას, სცხოვრობდეს მასთან და ისე ზრუნავდეს იმისთვის, როგორც თავისთვის. ამის შესახებ მოციქული პავლე სწერს: „ქმართა გიყვარდენ ცოლნი თვისნი, ვითარცა ქრისტემან შეიყვარა ეკლესია... ესრეთ ჯერ არს ქმართა ცოლთა თვისთა სიყვარული, ვითარცა ხორცთა თვისთა; რამეთუ რომელსა უყვარს ცოლი თვისი, თავი თვისი უყვარს... თქვენცა. კაცად-კაცადმა თვისი ცოლი ეგრეთ შეიყვარეთ, ვითარცა თავი თვისი“ (ეფეს. 5, 25, 28, 33). იგივე მოციქული პავლე სწერს: „ქმართა გიყვარდეთ ცოლნი თვისნი და ნუ განმწარდებით მათდა მიმართ“ (კოლ. 3, 19). მოციქული პეტრე სწერს: „ქმარნი ეგრეთვე... ვითარცა უუძღურესსა ჭურჭელსა, დედათა მისცემდით პატივსა“ (1 პეტრ. 3, 7). სოლო-

მონ ბრძენი სწერს: „ცოლი შენი რათა წინა-გიძ-
ლოდეს შენ და რათა იყოს შენთანა ყოველსა ჟამ-
სა შინა“ (იგავ. 5, 19). წინასწარმეტყველი მალა-
ქია სწერს: „ცოლსა სიჭაბუკისა შენისასა ნუ დაუ-
ტოვებ.“ (2, 15). მოციქული პავლე სწერს: „ქმარი
ცოლსა ნუ დაუტოვებ“ (1 კორ. 7, 11).

გაჭირვების დროს ქმარი უნდა ანუგეშებდეს
ცოლსა თვისსა, როგორც სამოელის მამა ელვანა
ანუგეშებდა თავისს ცოლს ანნას, უშვილობისაგან
შეწუხებულს: „რქვა მას ელვანა ქმარმან მისმან: ან-
ნა, რაი არს შენდა, რამეთუ სტირ, არა რაჲსა სჭამ
და რაჲსათვის იცემ მკერდსა შენსა, არა ვარა მე უმ-
ჯობეს შენდა უფროს ათთა ძეთა?“ (1 მეფ. 1, 8).

ეგრეთვე ცოლიც ვალდებულია, რომ უყვარდეს
ქმარი თვისი და პატივს უნდა სცემდეს მას. ამაზედ
მოციქული პავლე გვასწავლის: დედანი „ქმართ მო-
ყვარე ყოფად“ (ტიტ. 2, 4), იგივე მოციქული
სწერს: „ცოლსა ქმარი იგი თანანადებსა პატივსა მი-
სცემდნენ, ეგრეცა ცოლი ქმარსა“ (1 კორ. 7, 3).

აგრეთვე ცოლი უნდა იყოს თავის ქმრის მორ-
ჩილი, ამიტომ რომ ქმარი თავის ცოლის უფალია;
როცა ღმერთმან დასწყევლა ევა, ასე უბრძანა: „ქმა-
რი გეუფლებოდის შენ“ (შექ. 3, 16). მოციქული
პავლე სწერს: „თავ დედა-კაცისა არს ქმარი“ (1 კორ.
11, 3). იგივე მოციქული სწერს: „ვითარცა ეკკლე-
სია დამორჩილებულ არს ქრისტესა, ეგრეცა ცოლ-
ნი თვისთა ქმართა ყოვლითავე“ (ეფეს. 5, 24); იგი-

ვე მოციქული გვასწავლის: „დედა-კაცი მღუპრიად (ჩუმად, მყუდროდ) ისწავებდინ ყოვლითა დამორჩილებითა, მოძღვრებად დედათა არა უბრძანებ, არცა მთავრობად ქმრისა, არამედ რათა იყოს იგი მყუდროებითა“ (1 ტიმოთ. 2, 11—12). „დედანი თქვენი ეკკლესიასა შინა სდუმნვდ“ (ჩუმად იყვნენ), რამეთუ არა ბრძანებულ არს მათდა სიტყვად, არამედ დამორჩილებად, ვითარცა სჯულიცა იტყვის“ (1 კორ. 14, 34). „ცოლნი თვისთა ქმართა დაემორჩილენით, ვითარცა უფალსა... ცოლსა ეშინოდეს ქმრისა“ (ეფეს. 5, 22, 33; კოლას. 3, 18, ტიტ. 2, 5). ეგრეთვე გვასწავლის მოციქული პეტრე (1 პეტ. 3, 1). ცოლ-ქმარნი უნდა იყვნენ ერთი-მეორის ერთგულნი, სხვას არ უნდა გაუზიარონ ცოლ-ქმრული სიყვარული, არ უნდა იმრუშონ და არ უნდა ისიძვონ. საღმრთო წერილი მრუშებას და სიძვას ხშირად გვიკრძალავს: „არა იმრუშო“ (20, 14; ლევიტ. 18, 20). მოციქული პავლე სწერს: „ველტოდეთ (გაექცეოდეთ) სიძვასა: ყოველი ცოდვა, რომელი ქმნეს კაცმან, გარეშე ხორცთა არს, ხოლო რომელი ისიძვიდეს, თვისთა მიმართ ხორცთა სცოდავს“ (1 კორ. 6, 18). თვით იესო ქრისტე ბრძანებს: „გესმა, რამეთუ ითქვა: არა იმრუშო“ (მათ. 5, 27, 19, 8; ლუკ. 18, 20; რომ. 13, 9; იაკობ. 2, 11). მოციქული პავლე სწერს: „ცოლნი თვისთა ხორცთა ზედა არა უფალ არს, არამედ ქმარი; ეგრეთცა და ქმარიცა თვისთა ხორცთა ზე-

და არა უფალ არს, არამედ ცოლი“ (1 კორ. 7, 4). იგივე მოციქული პავლე სწერს: „ქმრის ცოლი დედა-კაცი სიკვდილადმდე ქმრისა შეკრულ არს სჯულითა, ხოლო უკეთუ მოკვდეს ქმარი იგი, განთავისუფლებულ არს იგი სჯულისა მისგან ქმრისა. აწ უკვე ცხოვრებასა ქმრისასა მემრუშედ ეწოდოს შეთუეყოს ქმარსა სხვასა, ხოლო უკეთუ მოკვდეს ქმარი მისი, თავისუფალ არს იგი სჯულისა მისგან, რათა არა იყოს იგი მემრუშე, შეთუეყოს ქმარსა სხვისსა“, ესე იგი თუ მეორე ქმარს გაჰყვეს. (რომაელ. 7, 2 — 3; I კორ. 7, 39) ცოლ ქმარნი ვალდებულნი არიან ერიდონ თვალთ-ბოროტებას და ცუდ გულის-თქმასაც. ამის შესახებ იესო ქრისტე ბრძანებს: „რომელი ხედვიდეს დედა-კაცსა გულის თქმად მას, მუნვე იმრუშა გულსა შინა თვისსა“ (მათ. 5, 28). მოციქული პეტრე ცრუ წინასწარმეტყველთა და მოძღვართა შესახებ სწერს: „თვალნი ასხენ სავსენი მრუშებითა და დაუცხრომელითა ცოდვითა და აცდუნებენ სულთა დაუმტკიცებელთა“ (2 პეტრ. 2, 14). ცუდ გულის თქმას უნდა ერიდოს ყოველი კაცი და ეგრეთვე ცოლ-ქმარნიც, ამიტომ რომ, როგორც მრუშება, ეგრეთვე ყოველი ცოდვა პირველად გულისაგან წარმოსდგება; ამის გამო ყოველი კაცი უნდა ეცადოს, რომ ბოროტებამ არ შეიპყრას და გული წმიდა იქონიოს. როცა დავით მეფე ამისთანა ცოდვაში ჩავარდა, შემდეგი სასინანულო ფსალმუნის წარმოსთქვა: „გული წმი-

და დაბადე ჩემთაჲს ღმერთო“ (ფსალ. 50, 10). სოლომონ ბრძენი გვასწავლის: „შვილო, რათა არა გძლევდეს შენ გულის თქმა“ (იგავ. 6, 25). თვით უფალი ჩვენი იესო ქრისტე ბრძანებს: „გულისაგან გამოვლენ გულის სიტყვანი ბოროტნი, კაცის-კვლანი, მრუშებანი, სიძვანი, პარვანი, ცილის-წამებანი, გმობანი“ (მათ. 15, 19; მარკ. 7, 21). სოლომონ ბრძენიც გვარიგებს, თუ როგორ უნდა ერიდოს კაცი ბოროტ-მეძავ დედა-კაცს და მასთან ყოფნას: „შვილო, რათა არა გძლევდეს შენ გულის თქმა სიკეთისა, ნუცა მოინადირებო თვალითა შენითა, ნუცა რათა თანა წარიტაცები წამითა მისითა, რამეთუ სასყიდელი მეძვისა, რა ოდენ ერთისა პურისა, ხოლო დედა-კაცმან კაცთა პატიოსანთა სულნი მოინადირნის, გამოიკრის, თუ ვინ ცეცხლი წიაღთა შინა, ხოლო სამოსელი თვისი არა დაიწვას თუ? ანუ ვინ ვალს ნაკვერცხალთა ზედა ცეცხლისათა, ხოლო ფერხნი არა მოიწვნას თუ? ეგრეთ რომელი შევიდეს დედა-კაცისა მიმართ ქმრის ცოლისა არა უტანჯველ იყოს, არცა ყოველი, რომელი შეეხოს მას“ (იგავ. 6, 25 — 29). მეორე ადგილს სოლომონ ბრძენი აღწერს მეძავ და ბოროტ დედა-კაცის ურცხვ მოქმედებას და გვეუბნება: „შვილო, დაიმარხენ სიტყვანი ჩემნი და დაიცვენ მცნებანი ჩემნი და სცხოვნდე... მეცნიერება მცნობელ ყავ შენდა, რათა დაგიცვას შენ დედა-კაცისაგან უცხოთა და ბოროტი-

სა“, შემდგომ აღწერს ბოროტ დედა-კაცის მოქმედებას. (იგავ. 7, 1—23).

სასჯელი სიძვა-მრუშებისათვის, ანუ ცოდ-ქმრული კავშირის დაჯიკვისათვის.

ვინც ცოდ-ქმრულ კავშირს არღვევს, ის მძიმე ცოდვაში ვარდება. ის პასუხის მგებელია თავის სულის, ხორცის და სინიდისის წინაშე, თავის მეუღლის, საზოგადოების და ღვთის წინაშე, ამიტომ რომ ის ბოროტ საქმით ავნებს თავის ხორცსა და სულს, მით ღალატობს თავისს მეუღლეს, ვნებას აძლევს საზოგადოებას და არღვევს ღვთის მცნებას. მოსეს სჯულით მემრუშენი და მეძავნი სიკვდილით ისჯებოდნენ (იან. 8, 4—5), „კაცმან უკეთუ ვინმე იმრუშოს ქმრის ცოლისათანა, ანუ მრუშება ჰყოს ცოლისა, ანუ ვინ სიძვა ჰყოს ცოლსა მოყვისისა თვისისასა სიკვდილით მოკვედინ. ორნივე შემცოდე არიან“... (ლევიტ. 20, 10. მეორ. სჯულ. 22, 22). „ყოველნი მრუშებელნი, ვითარცა თორნე მგზებარე, განლევად სიცხისა აღისა მიერ“ (მოსეს. წინასწ. 7, 4). იაკობ მოციქული სწერს: „მეძავნო და მემრუშენო! არა უწყითა, რამეთუ სიყვარული სოფლისა ამის მტერობა არს ღმრთისა? აწ უკვე რომელსა უნდეს მეგობარ ყოფად ამის სოფლისა, მტერად ღმერთსა აღუდგების“ (იაკობ. 4, 4).

მემრუშენი და მეძავნი მარტო ხორციელად როდი დაისჯებიან, არამედ სულიერადაც: ისინი წარი-

წყმედენ სულსა თვისსა, მოაკლდებიან სასუფეველსა და იქმნებიან შთაგდებულნი ტბასა მას ცეცხლისასა. სოლომონ ბრძენი სწერს: „მემრუშემან ნაკლულევანებისა წილ გონებისათა წარწყმედა სულისა თვისისა მოატყვას“ (შეამთხვიოს) (იგავ. 6, 32). მოციქული პავლე სწერს: „მეძავნი და მემრუშენი საჯნეს ღმერთმან“ (ებრ. 13, 4); იგივე მოციქული სწერს: „არცა მეძავთა, არცა მემრუშეთა სასუფეველი ღმრთისა ვერ დაიმკვიდრონ“ (კორ. 6, 9—1). იგივე მოციქული პავლე სწერს გალატელთა: „ცხად არიან საქმენი ხორცთანი, რომელ არიან: სიძვანი, მრუშებანი, არა წმინდებანი, ბილწებანი... ესე ვითარისა მომქმედთა სასუფეველი ღმრთისა ვერ დაიმკვიდრონ“ (5, 19—21; ეფეს. 5, 5). იოანე ღვთისმეტყველი სწერს: „ურწმუნოთა, და ცოდვილთა, და საძაგელთა, და კაცის მკვლელთა, და შეძავთა... ნაწილი მათი იყოს ტბასა მას ცეცხლითა და წუნწუბითა აღნთებულსა, რომელ არს სიკვდილი იგი მეორე“ (გამოცხ. 21, 8). ვინც კეთილი ადამიანია, ის ყოველთვის ერიდება ამ ცოდვას, მაგრამ ცოდვილნი და ბოროტნი-კი მისდევენ მას: ამაზედ დავით წინასწარმეტყველი სწერს: „ცოდვილსა მას რქვა ღმერთმან... მეძავსათანა დავსდვი ნაწილი უენი“ (ფსალ. 49, 16—18). წინასწარმეტყველი იერემია სწერს ბოროტთა და ცოდვილთა შესახებ: „იმრუშებდეს და სახლებსა შინა მეძავთასა ისადგურეს (იერ. 5, 7). მეორე აღ-

გილს იგივე წინასწარმეტყველი ამბობს: „რომ ვინმემ მომცეს მე უდაბნოში უკანასკნელი სადგური, დაუტეო ერი ჩემი და წავიდე მისგან, რამეთუ ყოველნი იმრუშებენ“ (იერ. 9, 2).

ეგეთი მძიმე და დამლუბველი ცოდვია მრუშება, ამიტომ ყოველი კაცი უნდა ერიდოს მას. ჩვენ გვაქვს საშუალება ღვთისაგან მოცემული, რომელიც დაგვიფარავს ამ ცოდვისაგან. ეს საშუალება არის სიბრძნე ღვთისა და მცნებანი მისნი, გამოხატულნი საღმრთო წერილში. ამის შესახებ სოლომონ ბრძენი სწერს: „სანთელ არს მცნება სჯულისა, და ნათელ და გზა ცხოვრებისა, და მხილება და სწავლულება, რომელმან დაგიცვას შენ დედა-კაცისაგან ქმრის ცოლისა და დასმენისაგან ენისა უცხოისა“ (იგავ. 6, 23—24). იგივე სოლომონ ბრძენი გვაძლევს ამის შესახებ მშვენიერ დარიგებას: „ნუ მიხედავ დედა-კაცსა ბოროტსა, რამეთუ თაფლი გარდამოსწვეთიან ბაგეთაგან დედაკაცისა მეძავისა, რომელმან წუთ ერთ დაატკბოს სასა შენი. ხოლო უკანასკნელ უმწარეს ნაღვლისა ჰპოო და უმკვეთლეს უფროს მახვილისა ღესულისა ორპირისა... შორს ყავ მისგან გზანი შენნი და ნუ მიეახლები კართა მიმართ სახლისა მისისათა... რათა არა განძნენ სხვანი შენისა ძალისად და ნაშრომი შენი შევიდეს სახლსა შინა სხვათასა და ინანდე უკანასკნელსა ზედა... და სთქვა: ვითარ მოვიძულენ სწავლულება და არა ვისმინე ხმა მსწავლელისა ჩემისა და მოძღვარსა ჩემსა

არა მიუპყარ ყური ჩემი“ (იგავ. 5, 3, 4, 8, 13). იგივე სოლომონ ბრძენი გვასწავლის: „შვილო, ნუ მისცემ დედა-კაცთა სიმდიდრესა შენსა და შენსა გონებასა და ცხოვრებასა უკანასკნელსა შინა განზრახვასა“ (იგავ. 31, 3). მოციქული პავლე სწერს: „სიძვა და ყოველი არა წმინდება, გინა ანგარება (ვერცხლის მოყვარეობა) ნულაცა სახელედებიან თქვენ შორის, ვითარცა შეენის წმიდათა“ (ეფეს. 5, 3). იგივე მოციქული სწერს: „მოაკვდინენით უკვე ასონი თქვენნი ქვეყანასა ზედა: სიძვა, არა წმინდება, ვნება, გულისთქმა ბოროტი და ანგარება, რომელ არს კერპთ მსახურება“ (კოლას. 3, 5). იგივე მოციქული პავლე სწერს: „ესე არს ნება ღვთისა... განშორებად თქვენდა სიძვისაგან“... (1 თესაღ. 4, 4—5).

ცო ლ ი კ ე თ ი ლ ი .

ბედნიერია ცხოვრებაში ის კაცა, რომელსაც შეხვდება ცოლად დედაკაცი კეთილი და მადლიანი. ის ღვთისაგან დაჯილდოებულია, ამიტომ რომ კეთილი ცოლი არის მადლი ღმრთისა, ნიჭი უფლისა; კეთილი ცოლი არის თავის ქმრისთვის გვირგვინი კურთხევისა; იგი ახარებს ქმარსა თვისსა. კეთილ დედა-კაცის ქმარს გული თამამი აქვს, ყოველ კეთილს საქმეს გაბედვით მოჰკიდებს ხელს, იცის, რომ მას ჰყავს შემწე კეთილი და ძვირფასი, რომელიც

უღელს გაუწევს მას ყოველ კეთილ საქმეში, გაამხ-
ნევენს და იმედს მისცემს გაჭირვების დროს; კეთი-
ლი დედა-კაცი აიტანს გასაჭირს და შეიშნობს ბედ-
ნიერებას; ის არ გაამპარტავნდება, თუ მდიდარი და
შეძლებულია. კეთილი დედა-კაცი ტყუილ-უბრა-
ლოდ დროს არ დაჰკარგავს, არამედ ოჯახს უფლის,
ხელ-საქმობს და გამრჯელია. კეთილი ცოლი ხელ-
გაშლილია, სიძუნწე ეჯავრება, გულ-უხვია და თა-
ვის სიმდიდრისაგან განუზიარებს გაჭირვებულს და
ხელ-მოკლე ადამიანს რამდენიმე ნაწილს. სოლომონ
ბრძენი სწერს: „რომელმან ჰპოოს ცოლი კეთილი,
უპოვნის მადლი, ხოლო მიუღებოც სიწყნარე უფ-
ლისა მიერ“ (იგავ. 18, 22). იგივე ბრძენი სწერს:
„დედა-კაცი მხნე გვირგვინია ქმრისა“ (იგავ. 12, 4).
„დედა-კაცი მხნე ვინ ჰპოოს, უძვირეს არს ქვისა
მრავალ სასყიდლისა, კადნიერ არს (თამამი არს) მის
ზედა გული ქმრისა მისისა, რამეთუ იქმს ქმრისა
თვისისა კეთილსა ყოველსა შინა ცხოვრებასა“ (იგავ.
31, 10—22). სოლომონ ბრძენივე სწერს: „დედა-
თა ბრძენთა აღაშენნეს სახლი, ხოლო უგნურმან
აღმოთხარა ხელითა თვისითა“ (იგავ. 14, 1). წიგნი
ისო ზირაქისა მოგვითხრობს: „მადლი დედა-კაცისა
ახარებს ქმარსა მისსა და ძვალთა მისთა განაპოხებს
ხელოვნება მისი; ნიჭი უფლისა დედა-კაცი მდუმა-
რე... მადლი მადლისა ზედა დედა-კაცი მორცხვედი“
(26, 16—18). „ნეტარ არს, რომელი ცხოვრებს
ცოლისაჲანა მეცნიერისა“ (ზირაქ. 25, 11). „დე-

და-კაცი სა კეთილისა სანატრელ არს ქმარი და რიცხვი დღეთა მისთა მრჩობელ კეც (ორკეც). დედა-კაცი კეთილი ახარებს ქმარსა თვისსა და წელთა მისთა აღავსებს მშვიდობითა. დედა-კაცი კეთილი ნაწილი კეთილისა, წილსა შინა მოშიშსა უფლისასა მიეცეს“ (ზირ. 26, 1—3).

საღმრთო წერილი გვასწავლის, რომ კეთილი დედა-კაცი თავისს ქმარს მოუპოვებს დიდებას და იგი პატივისა და ქების ღირსია. ამის შესახებ სოლომონ ბრძენი სწერს: „დიდებული იქმნების ბჭეოა შინა (შესაკრებელ ადგილზე—საზოგადოებაში) ქმარი მისი“—კეთილი დედაკაცისა. (იგავ. 31, 23). „დედა-კაცი მადლიანი აღუდგინებს დიდებასა ქმარსა“ (იგავ. 11, 16). „ქმარმანცა მისმან აქო იგი (კეთილი დედა-კაცი)... დედა-კაცი გონიერი კურთხეულ არს, ხოლო მოშიშნი უფლისანი ამას რათა აქებდნენ. მიეცით მას ნაყოფთაგან ბაგეთა მისთასა, რათა იქებოდეს ბჭეთა ზედა ქმარი მისი“ (იგავ. 31, 30—32).

კეთილ დედა-კაცს, გამრჯელს, თავის ოჯახისათვის მზრუნველს, ანუ მეოჯახეს, სიმდიდრის შემძენს და გლახაკთა მოწყალეს სოლომონ ბრძენი აღწერს შემდგომი საჭით: დედა-კაცმან კეთილმან „მოიგო მატყლი და სელი, ქმნა კეთილ სახმარი ხელითა თვისითა. იქმნა, ვითარცა ნავი მოვაჭრე, მოქმედი, შორით შეიკრიბოს თავისა თვისისა სიმდიდრე, და აღდგის ღამითგან და მისცის საზრდელი სახლე-

ულთა და საქმე მხევალთა. მხილველმან აგარაკი (სა-
ყანე ანუ სავენახე ადგილი) მოიყიდა, ხოლო ნა-
ყოფთაგან სელთა თვისთასა დაამტკიცნა მკლავნი
თვისნი საქმესა ზედა; და იხილა გემო, რამეთუ კე-
თილ არს საქმედ, და არა დაშრტეს სანთელი მისი
ლამე ყოველ. მწყრთა თვისი განმარტა სასარგებ-
ლოსა ზედა, ხოლო ხელსა თვისსა განამტკიცებს
ტარსა ზედა სთვად. და ხელნი თვისნი განუხვნა
გლახაკსა, ხოლო ნაყოფნი მიუპყრა დაგრდომილსა.
არა ზრუნავს მყოფთათვის სახლსა შინა ქმარი მისი,
ოდეს სადა ყოვნოს (სადმე დაიგვიანოს), რამეთუ
ყოველნი მისთანანი შემოსილ არიან, მრჩობლი სა-
მოსელი უქმნა ქმარსა თვისსა, ხოლო ბისონისაგან
და პორფირისა (სამეფო ტანისამოსია) თავისა თვი-
სისა სამოსელი“ (იგავ. 31, 13 — 22).

საღმრთო წერილი გვასწავლის, რომ კეთილი
ცოლი მოსაფერებელია, პატივსაცემია; ამაზედ სო-
ლომონ ბრძენი სწერს: „რომელი განდევნის ცოლ-
სა კეთილსა, განდევნის კეთილთა“ (იგავ. 18, 23).
ისო ზირაქი სწერს: „ნუ განიშორებ დედა-კაცსა
ბრძენსა და კეთილსა, რამეთუ მადლი მისი უფროს
ოქროისა... არს თუ შენდა ცოლი სულისაებრ ნუ
განაძებ მას“ (ზირაქ. 7, 21, 28).

ცოლი ბოლოცა.

საბრალოა და საცოდავი ის კაცი, რომელსაც
შეზღდება ცოლად დედა-კაცი ბოროტი. ის ბედისა-

ვან მეტად დასჯილია, ცხოვრებაში მეტად შეწუხებულია, ოჯახში მუდამ აღშფოთებული, აღელვებული და მოუსვენარია, გული მუდამ უწუხს, რადგანაც ბოროტი ცოლის ენით მას გული დაკოდილი აქვს, ხშირად ერიდება ცოლთან ლაპარაკს, რჩევას და ყოველივე ოჯახის შესახებ საერთო სიქმეს, რადგანაც ის თავის ცოლისაგან კეთილს არას გამოელის. ბედნიერებად მიაჩნია ოჯახიდან სადმე წასვლა, რომ ცოტა ხანს მაინც არ ხედავდეს თავის ცოლის საქციელს. ბოროტი ცოლის ქმარი ტოლამხანაგში და საზოგადოებაშიაც დარცხვენილია და გაცუდებული. ერთი სიტყვით, ბოროტი დედა-კაცის ქმარი ამ ქვეყნიერად ჯოჯოხეთშია. სოლომონ ბრძენი სწერს: „ვითარცა მღილი ძელსა, ეგრეთ წარწყმედს ქმარსა დედა-კაცი ბოროტის მოქმედი“ (იგავ. 12, 4). იგივე სოლომონი სწერს: „უმჯობეს არს ცხოვრება ქვეყანასა შინა უდაბნოსა, ვიდრე-ღა ცხოვრება დედა-კაცისათანა მოლალისა (კაპასი), და ენოვანისა, და მრისხანისა“ (იგავ. 21, 19). „უმჯობეს არს ყურესა შინა სართულისასა, ვიდრე-ღა სახლსა შინა საერთოსა დედა-კაცისათანა მაგინებელისა“ (იგავ. 25, 26). იგივე ბრძენი სწერს: „წვეთნი განსდევნის კაცსა დღესა შინა ზამთრით სახლისაგან მისისა, ეგრეთ დედა-კაციცა მწყევარი თვისისაგან სახლისა“

(იგავ. 27, 15). კიდევ სწერს: „სამთა მიერ შეიძვრის ქვეყანა, ხოლო მეოთხისა ვერ ძალუძს ტვირთვად: უკეთუ მონა გამეფდეს, და უგნური აღივსოს საჰმლითა, და მხევალმან უკეთუ განსდევნოს დედოფალი თვისი, და დედა-კაცი საძაგელი უკეთუ მიხვდეს კაცსა კეთილსა“ (იგავ. 30, 21—23). ის, თუ რამდენად მძიმე და გასაჭირია ბოროტ დედა-კაცთან ცხოვრება, რამდენად აღემატების ყოველ ბოროტებას დედა კაცის სიბოროტე, როგორ დააღონებს და გულს უწყლავს ქმარს ბოროტი დედა-კაცი, ამას გამოგვიხატავს ჩვენ წიგნი ისო ზირაქისა: „უმჯობეს არს ცხოვრება ლომთათანა და ვეშაბთა, ვიდრე ცხოვრება დედა-კაცისა ბოროტისათანა. სიბოროტე დედა-კაცისა შესცვლის სახესა მისსა...მცირე არს ყოველი სიბოროტე, წინააღმდეგ სიბოროტესა დედა-კაცისასა.. ვითარცა აღსლვა ქვიშასა ზედა ფერხითა მოხუცებულისათა, ეგრეთ დედა-კაცი ენოვანი ქმრისა მღუმარისა. ნუ შეუვრდები შვენებასა ზედა დედა-კაცისასა და დედა-კაცისასა გულის თქმათა შინა ნუ გსურის. რისხვა და ურცხვინოება და კდემა დიდი დედა-კაცისა, უკეთუ ხელმწიფებს ქმარსა თვისსა. გული მდაბალი და პირი მჭმუნვარე და წყლულება გულისა დედა-კაცი ბოროტი... დედა-კაცისაგან დასაბამი ცოდვისა და მით მოვკვდებით

ყოველნი. ნუ მისცემ წყალსა განსავალსა, ნუცა დე-
და-კაცსა ბოროტსა კადნიერებასა, თუ არა ვიდო-
დეს ხელსა ქვეშე შენსა, მოიკვეთე იგი ხორცისაგან
შენისა.“ (ზირაქ. 25, 18—29). ისო ზირაქი კიდევ
სწერს, რომ ბოროტ დედა-კაცს უნდა დაუკეტო და
დაუბეჭდო ყველაფერი და თუ რამე მისცე—ზომით
და მრისხანედ და მოიღე ყოველი წერილითა. (ზი-
რაქ. 42, 6).

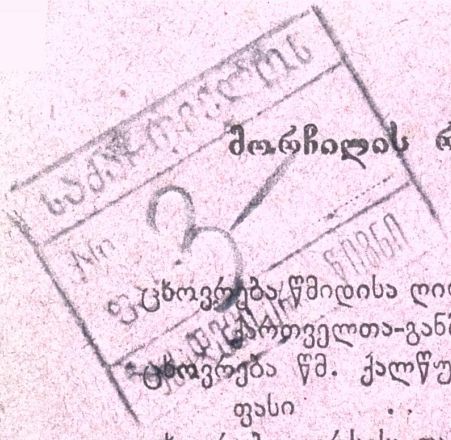
მ. შარაძისა და ამხანაგობის სტამბის გამოცემული წიგნები:

ფილოსოფოსი სოკრათი, მესამე გამოც., ფასი	5 კ.
ცხოვრება ღირსისა მარიამ ეგვიპტელისა, მესამე გამოცემა, ფასი	5 „
ცხოვრება წმიდისა, მოწყალისა და მართლის ფილარეტისა, მესამე გამოცემა, ფასი	5 „
ცხოვრება შვიდთა ყრმათა ეფესელთა, მესამე გამოცემა, ფასი	5 „
ცხოვრება წმ. დიდისა მოწამისა პანტელეიმონისა, მესამე გამოცემა, ფასი	5 „
ცხოვრება წმ. ქალწულ-მოწამისა თებრონესი, მ. შარაძის-მიერ ქართულიდამ გადმოღებული, მეორე გამოცემა, ფასი	5 „
ცხოვრება თეოდორე ჯვარ მტვირთველისა, მეორე გამოცემა, ფასი	5 „
სიბრძნე ბალავარისა, პირველი გამოცემა, ფასი	10 „

წყალ-წმინდის ძმობის გამოცემული წიგნები:

ღირსნი მამანი მეუდაბნოელნი ფასი	5 „
ანბანი მხატვრობით ჭ ლოცვანი, მესამე გამოც. ფასი	5 „
ცხოვრება ქალწულ-მოწამისა პარასკევასი, შარაძის-მიერ გადმოღებული, მეორე გამოცემა ფასი	5 „
ფაბიოლა, ანუ უწინდელი ქრისტიანები, ა. ნიკიტინის თარგმანი, მეორე გამოცემა ფასი	5 „
ცხოვრება ღირსისა სიმონ მესვეტისა, ა. ნიკიტინის თარგმანი მეორე გამოცემა ფასი	5 „
წმიდა იოანე მოწყალე, თ. სახოკიას თარგმანი, მეორე გამოცემა ფასი	5 „
წმიდა დიდი მოწამე ეკატერინე, თ. სახოკიას თარგმანი მეორე გამოცემა ფასი	5 „
ცხოვრება ქალწულ-მოწამეთა პისტისა, ელპიდისა, ალაპისა და დედისა მათისა სოფისი, ფასი	5 „
ცხოვრება ღირსისა დედისა პელაგიასი ფასი	3 „

2
y 862

მორჩილის რაჟდენ ბაწამიმის გამო წიგნები:

- ცხოვრება წმიდისა ღირსისა დედისა, მოციქულთა სწორისა და
მართველთა-განმანათლებელისა ნინოსი მეორე გამ. ფასი 5 „
- ცხოვრება წმ. ქალწულ-მოწამისა მარინესი, მეორე გამოცემა
ფასი 5 „
- ცხოვრება ღირსისა და ნეტარისა თეოდორა, ალექსანდრიელისა
მეორე გამოცემა ფასი 5 „
- ცხოვრება წმ. დიდისა მოწამისა ევსტატისა, (პლაკიდესი)
მეორე გამოცემა ფასი 5 „
- ცხოვრება ქალწულ-მოწამისა და მოციქულთა სწორისა თეკ-
ლესი, ფასი 5 „
- ცხოვრება ღირსისა ალექსი ღვთის კაცისა, მესამე გამოცემა
ფასი. 5 „
- ცხოვრება წმ. დიდისა მოწამისა იაკობ დაჭრილისა, მეორე
გამოცემა ფასი 5 „
- ცოლ-ქმრობა, შედგენილი მღ. ნესტორ ყუბანეიშვილის მიერ,
ფასი 5 „
- ყველა ეს წიგნები, დაკლებულის ფასით, ისყიდება მ.
შარაძისა და ამხანაგობის სტამბაში, ნიკოლოზის ქუჩაზე
№ 21, ქ. ტფილისს.

